

Den rena mollskalan

Lektion 3

Tonart och skala

I den här lektionen förklaras vad en **tonart** är och hur den hänger ihop med en **skala**.

Om du skriver en melodi eller en låt och använder tonerna från en viss skala, kommer låten att gå i den tonarten. Använder du till exempel tonerna i **A-mollskalan**, går låten i **tonarten A-moll**.

Parallelltonarter

Två tonarter kan innehålla exakt samma toner men ändå ha olika grundton. Då kallas de **parallelltonarter**.

Exempel:

- **A-moll** och **C-dur** innehåller samma toner: A, B, C, D, E, F, G
- Om **A** är grundton blir det **A-moll**
- Om **C** är grundton blir det **C-dur**

A-moll och C-dur innehåller bara **stamtoner**, alltså de vita tangenterna på pianot.

Exempel på andra tonarter

B-moll och **D-dur** är också parallelltonarter. De innehåller tonerna:

- B, C#, D, E, F#, G, A

Här är alltså **C** höjd till **C#** och **F** höjd till **F#**.

D-moll och **F-dur** är också parallelltonarter. De innehåller tonerna:

- D, E, F, G, A, Bb, C

Här är alltså **B** sänkt med **b-förtecken** till **Bb**.

Hur man kan känna igen tonarten i noter

Om du tittar i början av ett notsystem kan du se vilka förtecken som hör till tonarten.

- **Två korsförtecken (#)** betyder **B-moll** eller **D-dur**
- **Ett b-förtecken (b)** betyder **D-moll** eller **F-dur**

För att avgöra vilken av tonarterna det är kan man ofta titta på **sista tonen i stycket**. Ofta slutar ett musikstycke på grundtonen.

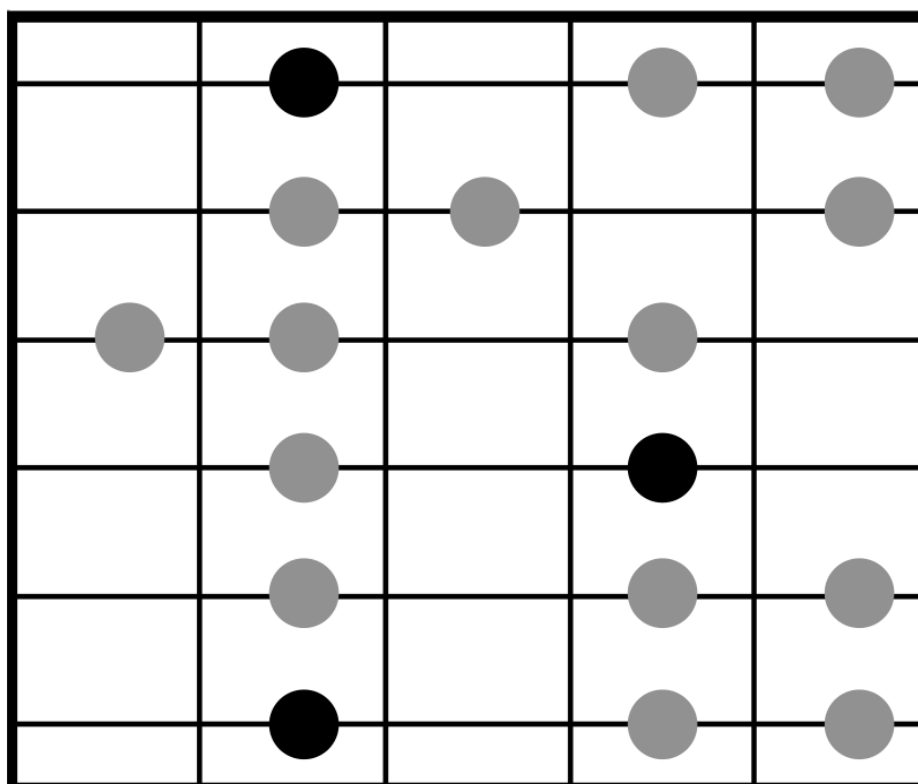
Egen övning

Prova gärna att själv välja en tonart, spela mollskalan med sin durparallell från en valfri ton på sjätte sträng. Ta reda på vilka toner som ingår i skalan och därmed också i tonarten. Använd gärna notfinnaren på sidan om du känner dig osäker.

Viktigt att komma ihåg

Det här med skalor, tonarter och parallelltonarter kan kännas svårt i början. Se detta som en första introduktion. Ju mer du arbetar med det, desto tydligare kommer sambanden att bli.

Ren mollskala i Em/G-läge, grundtoner svarta

Sträng 6